

Τα παιδιά κληρονομούν το άγχος από τους γονείς τους

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Ερευνητές Αποκαλύπτουν

Ο κίνδυνος αγχώδους διαταραχής και κατάθλιψης «κληροδοτείται» στα παιδιά από τους γονείς τους. Αυτό έδειξε μελέτη σε πιθήκους ρέζους μακάκους η οποία διεξήχθη από ειδικούς του Τμήματος Ψυχιατρικής και του Ερευνητικού Ινστιτούτου για τα Ανθρώπινα Συναισθήματα στο Πανεπιστήμιο του Γουισκόνσιν-Μάντισον. Οι ερευνητές χρησιμοποίησαν απεικονιστικές μεθόδους και είδαν πώς ένα υπερενεργό κύκλωμα του εγκεφάλου το οποίο περιλαμβάνει τρεις περιοχές και «περνά» από γενιά σε γενιά μπορεί να αποτελέσει το υπόβαθρο για την ανάπτυξη άγχους και κατάθλιψης.

Αυξημένη δραστηριότητα σε τρεις περιοχές του εγκεφάλου

Η μελέτη που δημοσιεύθηκε πριν από μερικές ημέρες στην επιθεώρηση «Proceedings of the National Academy of Sciences» έδειξε συγκεκριμένα ότι η αυξημένη δραστηριότητα στο προμετωπιαίο - μεταιχμιακό - μεσεγκεφαλικό κύκλωμα πιθανότατα εμπλέκεται στον εγγενή κίνδυνο για υπερβολικό άγχος στην πρώιμη παιδική ηλικία. «Η υπερδραστηριότητα αυτών των τριών περιοχών συνδέεται με κληρονομούμενες αλλαγές στον εγκέφαλο οι οποίες σχετίζονται άμεσα με τον κίνδυνο άγχους και κατάθλιψης αργότερα στη ζωή» ανέφερε ο

κύριος συγγραφέας της νέας μελέτης, διευθυντής του Τμήματος Ψυχιατρικής στη Σχολή Ιατρικής και Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου του Γουισκόνσιν-Μάντισον Νεντ Κάλιν, και προσέθεσε: «Η νέα γνώση αποτελεί μεγάλο βήμα στην κατανόηση του νευρικού υποβάθρου του κληρονομικού άγχους και αρχίζει να μας προσφέρει πιο επιλεκτικούς στόχους για θεραπεία».

Προηγούμενη μελέτη από την ομάδα του δρος Κάλιν είχε δείξει ότι η αγχώδης συμπεριφορά κληρονομείται. Περίπου τα μισά παιδιά που εμφανίζουν υπερβολικό άγχος αναπτύσσουν ψυχικές διαταραχές που σχετίζονται με το στρες αργότερα στη ζωή τους. Τώρα η νέα μελέτη αποτυπώνει πλήρως τις εγκεφαλικές περιοχές που συνδέονται με αυτή την κληρονομικότητα και καταγράφει τη λειτουργία τους.

Το 35% του υπερβολικού άγχους και το οικογενειακό ιστορικό

Οι πίθηκοι, όπως οι άνθρωποι, βιώνουν έντονο άγχος και μπορεί να «περάσουν» τα γονίδια που σχετίζονται με αυτό στην επόμενη γενεά. Μελετώντας περί τους 600 νεαρούς πιθήκους ρέζους μακάκους οι οποίοι ανήκαν σε μια μεγάλη οικογένεια πολλών γενεών ο δρ Κάλιν και οι συνεργάτες του ανακάλυψαν ότι ποσοστό της τάξεως του 35% στις τάσεις για υπερβολικό άγχος εξηγείται μέσα από το οικογενειακό ιστορικό.

Προκειμένου να κατανοήσουν ποιες περιοχές του εγκεφάλου είναι υπεύθυνες για την κληροδότηση του άγχους, οι επιστήμονες κατέγραψαν τις συμπεριφορές που σχετίζονται με έντονο στρες με τη βοήθεια υψηλής ανάλυσης απεικονίσεων της εγκεφαλικής λειτουργίας και δομής. Εξέθεσαν τα νεαρά ζώα σε μια ήπια απειλητική κατάσταση την οποία θα αντιμετώπιζε και ένα παιδί (έκθεση σε έναν ξένο ο οποίος δεν είχε βλεμματική επαφή με τον πίθηκο). Κατά τη διάρκεια αυτής της συνάντησης οι ερευνητές χρησιμοποίησαν τις απεικονιστικές μεθόδους οι οποίες εφαρμόζονται συνήθως στον άνθρωπο (όπως τομογραφία εκπομπής ποζιτρονίων, PET scan) προκειμένου να εντοπίσουν περιοχές του εγκεφάλου των οποίων ο αυξημένος μεταβολισμός προβλέπει τα επίπεδα άγχους του κάθε ατόμου.

Εξετάζοντας εξονυχιστικά το πώς οι ατομικές διαφορές στην εγκεφαλική λειτουργία αλλά και η αγχώδης συμπεριφορά καταγράφονται στο γενεαλογικό δέντρο, οι ειδικοί εντόπισαν εγκεφαλικά συστήματα τα οποία είναι υπεύθυνα για τη μετάδοση της αγχώδους συμπεριφοράς από τους γονείς στα παιδιά. Χρησιμοποιώντας αυτή την προσέγγιση της «γενετικής συσχέτισης», ανακάλυψαν το νευρικό κύκλωμα όπου ο αυξημένος μεταβολισμός αλλά και η αγχώδης συμπεριφορά νωρίς στη ζωή είναι πιθανό να μοιράζονται την ίδια γενετική βάση.

Τρεις περιοχές συνδεδεμένες με την επιβίωση

Είναι ενδιαφέρον ότι το συγκεκριμένο κύκλωμα του εγκεφάλου περιλαμβάνει τρεις περιοχές άρρηκτα συνδεδεμένες με την επιβίωση. Οι συγκεκριμένες περιοχές βρίσκονται στο εγκεφαλικό στέλεχος, το πιο αρχέγονο εξελικτικώς τμήμα του εγκεφάλου. Πρόκειται για την αμυγδαλή, η οποία συνδέεται με τα συναισθήματα και κυρίως με τον φόβο, το μεταιχμιακό κέντρο του φόβου καθώς και τον προμετωπιαίο φλοιό, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τους συλλογισμούς ανώτερου επιπέδου και είναι πλήρως ανεπτυγμένος μόνο στους ανθρώπους και στους άλλους στενούς πρωτεύοντες συγγενείς τους.

«Πιστεύουμε ότι ως έναν βαθμό το άγχος αποτελεί εξελικτικό πλεονέκτημα, καθώς βοηθά το άτομο να αναγνωρίζει και να αποφεύγει τον κίνδυνο. Ωστόσο όταν τα κυκλώματα είναι υπερενεργά το πλεονέκτημα μετατρέπεται σε πρόβλημα και μπορεί να καταλήξει σε καταθλιπτική διαταραχή» εξήγησε ο δρ Κάλιν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως προέκυψε από τα νέα στοιχεία, η λειτουργία και όχι το μέγεθος αυτών των εγκεφαλικών δομών φάνηκε να είναι υπεύθυνη για τη γενετική μετάδοση του άγχους. Τα ευρήματα βοηθούν τους ειδικούς να κατανοήσουν πώς τα γονίδια επιδρούν στην εγκεφαλική λειτουργία και οδηγούν σε υπερβολικό παιδικό άγχος, το οποίο αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο αγχώδους διαταραχής αλλά και κατάθλιψης αργότερα στη ζωή. «Τώρα που ξέρουμε πλέον πού να ψάξουμε, αναμένεται να κατανοήσουμε καλύτερα τους μοριακούς μηχανισμούς που οδηγούν στο άγχος» είπε ο δρ Κάλιν και κατέληξε τονίζοντας ότι τα γονίδιά μας διαμορφώνουν τον εγκέφαλό μας κάνοντάς μας τελικά αυτό που είμαστε.

Πηγές: tovima.gr – offsite.com.cy